

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Openbaar Onderwijs a/d Amstel

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 20 maart 2018

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van Stichting Openbaar Onderwijs aan de Amstel. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur weet goed hoe het staat met de kwaliteit van het onderwijs op zijn scholen. Samen met de scholen zijn ambitieuze doelen afgesproken om het onderwijs te verbeteren. Daarbij is er veel ruimte voor de scholen hoe zij aan die doelen willen werken. Gedurende het schooljaar kijken ze samen wat de school heeft bereikt. Over wat minder goed gaat leggen ze afspraken vast. Niet alleen het bestuur komt op de scholen, maar ook de medewerkers van het bestuurskantoor en de leden van de raad van toezicht. Opvallende zaken bespreken die dan na met het bestuur.

Deskundigheid en eigen verantwoordelijkheid van het personeel staan hoog in het vaandel van het bestuur en de teams. Zo volgen leraren niet alleen zelf scholing, maar doen ze dat ook samen met andere leraren. Dat kan zijn in teamverband op de eigen school, maar ook de gymleraren zoeken elkaar op om samen te leren. Via het digitaal platform MOVE krijgen leraren inspiratie en leren ze van elkaar tijdens de activiteiten en contacten. Soms bezoeken ze ook elkaars scholen.

Met deze aanpak stimuleert het bestuur in de hele organisatie een verbetercultuur en ontstaat een 'OOadA-gevoel'. Dit zorgt voor saamhorigheid en gedeelde waarden over het onderwijs. Iedere school geeft dat op een eigen wijze vorm. Dit gevoel is ook herkenbaar bij ouders en leerlingen. Het bestuur verwacht van iedereen dat zij dagelijks aan verbetering willen werken. Het bestuur noemt dat een 'lerende dynamiek' gericht op de verbetering van het onderwijs. Ons onderzoek laat zien dat dit goed lukt omdat de scholen allemaal werken aan onderwijsverbetering. We hebben daar mooie voorbeelden van gezien.

Veel ouders zijn sterk betrokken bij het onderwijs en de school van

**Bestuur: Stichting Openbaar
Onderwijs aan de Amstel**
Bestuursnummer: 41781

Aantal scholen onder bestuur: 22

Totaal aantal leerlingen: 7673
kinderen (telling datum: 1 oktober
2016).

Lijst met onderzochte scholen:
Merkelbach (20TR)
Nicolaas Maes (20VJ)
Theo Thijssenschool (20YA)
Oostelijke Eilanden (24DP)
Kindercampus Zuidas (30RL)

hun kinderen. Het beleid van het bestuur is erop gericht hen te ondersteunen en dit verder te stimuleren. Naast de communicatie met ouders gaat het bestuur actief het gesprek aan met andere betrokkenen. Het gebruikt deze informatie voor beleidsonwikkeling en het verdiepen van de maatschappelijke betrokkenheid.

De raad van toezicht en de medezeggenschapsraad geven aan dat het bestuur hen tijdig en volledig informeert en open staat voor hun ideeën en wensen. Het bestuur koppelt ook helder aan de raden terug wat het daar vervolgens mee wil gaan doen.

Tot slot is het bestuur financieel gezond. Het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het geven van goed onderwijs.

Wat kan beter?

Hoewel het bestuur veel ruimte geeft aan de scholen om een eigen koers te varen bij de vormgeving van onderwijsvernieuwing, zijn de gestelde doelen daarvoor niet altijd even duidelijk. Afgesproken is dat de scholen vorm geven aan toekomstgericht onderwijs waarbij de 21ste-eeuwse vaardigheden een plaats krijgen. Echter, hoe dat onderwijs eruit gaat zien, is voor veel scholen nog een zoektocht. De streefdoelen van de scholen zijn daardoor niet altijd even helder uitgewerkt, zodat onduidelijk blijft of de verwachte verbetering echt bereikt is. Het bestuur kan er nog beter op letten dat alle scholen dit goed doen en zich daarover verantwoorden. Dit geldt zeker ook als scholen met complexere zaken aan de slag gaan zoals wereldburgerschap waarbij ze dan het gebruik van methoden loslaten. Daarnaast blijft het borgen van de kwaliteit tijdens grote veranderingen een belangrijk aandachtspunt.

Vervolg

Tijdens het onderzoek zijn geen tekortkomingen in het naleven van de wet vastgesteld. In principe voeren wij over vier jaar opnieuw onderzoek uit naar de kwaliteitszorg van de Stichting OOadA. Vanaf volgend schooljaar is het mogelijk dat scholen in het kader van het stelselonderzoek een themaonderzoek krijgen.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	9
3.	Resultaten verificatieonderzoek	19
4.	Reactie van het bestuur	38

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in de periode van 16 november 2017 tot en met 13 februari 2018 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij de Stichting Openbaar Onderwijs aan de Amstel (OOadA). In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om Kwaliteitszorg en ambitie te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen waarvoor het verantwoordelijk is. We onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen onderzoek:

• Verificatieonderzoek

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de

sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

- **Onderzoek naar aanleiding van risico's**

We voeren een kwaliteitsonderzoek uit bij scholen en besturen waar het vermoeden bestaat dat zij onvoldoende kwaliteit bieden.

- **Onderzoek op verzoek goede school**

Een bestuur kan bij het vierjaarlijks onderzoek een verzoek doen aan de inspectie onderzoek uit te voeren bij scholen die naar de mening van het bestuur goed zijn.

- **Herstelonderzoek**

Wanneer er sprake is van eerder afgesproken vervolgtoezicht zullen we het herstelonderzoek waar mogelijk tegelijkertijd uitvoeren.

- **Stelselonderzoek**

Om op onderdelen een goed beeld te krijgen van de onderwijskwaliteit in een sector of over de sectoren heen bepalen wij jaarlijks welke standaard of welke standaarden daarvoor in aanmerking komen. Wij selecteren door middel van een steekproef scholen voor deze onderzoeken.

Onderstaand figuur geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

	Verificatie				
School	1	2	3	4	5
Onderwijsproces					
OP1 Aanbod	•	•	•	•	•
OP2 Zicht op ontwikkeling					•
OP3 Didactisch handelen					•
OP4 (Extra) ondersteuning					•
OP6 Samenwerking					•
Schoolklimaat					
SK1 Veiligheid					•
SK2 Pedagogisch klimaat					•
Onderwijsresultaten					
OR1 Resultaten					•
Kwaliteitszorg en ambitie					
KA1 Kwaliteitszorg	•				•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•	•	•	•
KA3 Verantwoording en dialoog		•	•		•

1.Merkelbach (20TR), 2.Nicolaas Maes (20VJ), 3.Theo Thijssenschool (20YA), 4.Oostelijke Eilanden (24DP), 5.Kindercampus Zuidas (30RL)

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. Dat betekent dat we naast de gesprekken met het bestuur, tevens overleg hebben gevoerd met leden van de raad van toezicht (rvt), de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (gmr). Ook is gesproken met vertegenwoordigers van de directeuren en van het netwerk van intern begeleiders. Deze gesprekken vonden plaats in december 2017.

In de verificatieonderzoeken op de scholen hebben we verschillende lessen bezocht en gesproken met leerlingen, leraren, ouders en met de directie en intern begeleiders.

Verder heeft het onderzoeksteam gezamenlijk de film bekeken over het onderwijsfestival 'Join the MOVement' van OOadA. Dit festival staat helemaal in het teken van samen leren en elkaar inspireren. Tenslotte hebben we in januari 2018 een inspiratiesessie (workshop bewegen van een leraar van OOadA voor personeel van OOadA) bijgewoond.

De inrichting van het onderzoek heeft in samenspraak met het

bestuur plaatsgevonden en is vastgelegd in een onderzoeksplan. Bij alle verificatieonderzoeken is de standaard Aanbod geselecteerd omdat deze past binnen de doelstelling van het bestuur om vorm te geven aan toekomstgericht onderwijs. Ook de standaard Kwaliteitscultuur is beoordeeld bij alle onderzoeken omdat het bestuur en de scholen al lange tijd inzetten op het versterken van de professionele cultuur. De overige standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie: Kwaliteitszorg en Verantwoording en dialoog zijn over de scholen verdeeld.

Leeswijzer In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatieonderzoeken. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Goed
- Voldoende
- Onvoldoende
- Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2 . Resultaten onderzoek op bestuursniveau

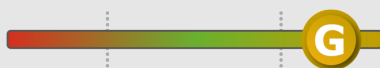
In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het oordeel is op het kwaliteitsgebied Financieel beheer op bestuursniveau. Dit schooljaar spreken wij in het funderend onderwijs nog geen eindoordeel uit op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie bij een bestuur. Omdat bij OoAdA de drie standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie goed zijn beoordeeld en het bestuur daarom om een eindoordeel vraagt, is het kwaliteitsgebied wel beoordeeld in onderstaande figuur.

In de tweede figuur is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de scholen en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau.

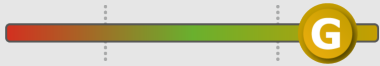

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

De drie standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie zijn alle drie als goed beoordeeld. De belangrijkste verklaring hiervoor zien wij in de onlosmakelijke verbinding van een goed systeem van kwaliteitszorg, professioneel sturen en handelen en transparant verantwoording afleggen. Doordat alle geledingen binnen OOadA vanuit de eigen verantwoordelijkheid professioneel hun rol invullen, kritisch evalueren en openstaan voor verbetering ontstaat een organisatie die gezamenlijk het goede borgt en openstaat voor innovatie en verbetering.

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Deze, in hoofdstuk 1 gestelde centrale vraag en de onderliggende deelvragen beoordelen we alle met 'ja'.

Uit het onderzoek dat we bij OOadA hebben uitgevoerd komt het beeld van een solide bestuur naar voren, dat transparant, doelgericht, professioneel en toekomstgericht stuurt. Dit doet het in nauw overleg met alle betrokkenen waarbij het bestuur alle geledingen veel professionele ruimte geeft. Vanuit het gegeven dat de basis op orde is en moet blijven, stuurt het bestuur op toekomstgericht onderwijs waarbinnen onderzoekend leren en de 21ste-eeuwse vaardigheden nadrukkelijk een plaats hebben.

OOadA verwacht van alle medewerkers 'een vanzelfsprekende, dagelijkse drive om te willen leren'. Het bestuur noemt dat de 'lerende dynamiek'. Het bestuur ondersteunt daarvoor professionalisering binnen alle geledingen. De jongste ontwikkeling is 'MOVE', een beweging van en voor leraren. De beweging faciliteert ontmoetingen tussen leraren van de verschillende OOadAscholen. Dat kan zijn op het digitale platform maar ook via inspiratiesessies of kijken op andere scholen. Deze 'lerende dynamiek' werkt inspirerend en verbindend waardoor er een 'OOadA-gevoel' ontstaat. Tijdens de verificatieonderzoeken hebben we mooie voorbeelden van deze beoogde ontwikkelingen gezien.

Integriteit, transparantie, toezicht en het afleggen van verantwoording zijn voor zowel het bestuur als de raad van toezicht pijlers van goed bestuur, die wij tijdens het onderzoek ook steeds hebben herkend. De drie standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie hebben we daarom alle drie als goed gewaardeerd. De belangrijkste reden hiervoor is de onlosmakelijke verbinding en wederzijdse beïnvloeding van deze drie standaarden. Een cyclisch systeem van kwaliteitszorg stuurt de borging en verdere kwaliteitsontwikkelingen van het onderwijs.

De financiële positie van het bestuur is in orde. We zien op de korte of middellange termijn geen risico's voor de financiële continuïteit bij OOadA. Het bestuur voldoet aan de onderzochte standaarden van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

2.1 Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	G		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			Ⓜ
KA2 Kwaliteitscultuur			Ⓜ
KA3 Verantwoording en dialoog			Ⓜ

De tabel laat zien dat bij OOadA de drie standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie als goed zijn beoordeeld. Een belangrijke verklaring hiervoor is dat bij OOadA de leraren altijd betrokken zijn bij de verschillende fasen van beleid. Zij dragen mede verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling, de vaststelling en evaluatie van beleid. Dat vergroot het gevoel van eigenaarschap. Professionalisering en specialisatie van het OOadA personeel gaat hiermee hand in hand. Transparantie is een kernwaarde voor OOadA. Dat impliceert dat het bestuur het beleid en de resultaten helder verantwoordt naar derden. Daarnaast zoekt het bestuur actief de dialoog met veel partijen in het onderwijsveld en in Amsterdam. Uit de gevoerde gesprekken met het bestuur, de leraren, de gmr en de rvt komt het beeld naar voren van een daadkrachtig bestuur. Vanaf de start van OOadA in 2008 is het bestuur ambitieus te werk gegaan. Doordat het bestuur de taken en verantwoordelijkheden op verschillende niveaus in de organisatie belegt, consequent evalueert, borgt en verantwoordt, is op organische wijze een duurzame ontwikkeling op gang gekomen. Bovendien is ook een eigen identiteit ontstaan: het 'OOadA- gevoel'. Kenmerkende gedeelde waarden als: ambitie, hecht team, dynamiek en eigenwijs (ruimte voor eigenheid, betrokkenheid en creativiteit) zijn herkenbaar bij alle medewerkers en geledingen van OOadA. Tevens liggen deze waarden ten grondslag aan de sterke professionele cultuur. Deze bevordert het geven van het best passende toekomstgerichte onderwijs voor de leerlingen van OOadA.

*De drie
standaarden
van
Kwaliteitszorg
en ambitie
zijn binnen
OOadA
onlosmakelijk
met elkaar
verbonden.*

*Achteroverleunen
of blijven
afwachten is
geen optie
voor het*

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit (KA1)?

Wij beantwoorden deze vraag positief en beoordelen de standaard Kwaliteitszorg als goed. De antwoorden op de vragen zijn onderzocht in de verificatieonderzoeken op de scholen en in de gesprekken met alle betrokkenen.

Kwaliteitszorg aan de basis van (school)ontwikkeling

Uit de documenten, gevoerde gesprekken met het bestuur en de verschillende geledingen en uit de schoolbezoeken komt eenduidig naar voren dat kwaliteitszorg aan de basis van de schoolontwikkeling ligt. Systematische evaluatie, planmatig en doelgericht werken, bewaking van het proces en het betreden van nieuwe wegen vormen samen een cyclisch systeem. Ook al verschillen scholen in de mate van 'durf', immers niet alle scholen zijn pioniers of voortrekkers, het bestuur stuurt hier wel op. Achteroverleunen of blijven afwachten is geen optie voor het bestuur, omdat OOadA na elke evaluatie haar doelen en ambities beredeneerd bijstelt en de lat hoger legt. Dat doet het bestuur door borging van afspraken en doelgericht streven naar verbetering van de onderwijskwaliteit. Van de scholen verwacht het bestuur dit ook. Het geven van professionele ruimte en de ervaring dat de betrokkenen deze ook benutten, maakt deel uit van de sturing en facilitering door het bestuur. In het Strategisch Beleidsplan 2016-2019: 'Ruimte bieden en ruimte creëren' heeft OOadA haar ambities en doelstellingen uitgewerkt zoals de vakbekwaamheid van de leraren verbeteren, kennis en ervaring delen met elkaar en vorm geven aan toekomstgericht onderwijs en 21ste-eeuwse vaardigheden. Daarbij zoekt het bestuur ook bewust naar ruimte in bedrijfsmatig opzicht. We constateren dat het gestelde doel: 'de basis moet op orde zijn', voor alle medewerkers van OOadA het vanzelfsprekende uitgangspunt is. De schoolontwikkeling richt zich dan ook op borging van de basiskwaliteit en verdere profilering van de school.

Cyclische kwaliteitszorg op bestuurs- en schoolniveau

De scholen gebruiken een instrument voor zelfevaluatie waarbij is afgesproken dat zij per schooljaar gemeenschappelijk één of twee kwaliteitskaarten, zelf op maat gemaakt voor OOadA, centraal afnemen. Daarnaast maakt elke school, op basis van de schoolontwikkeling of verbeteractiviteiten, een eigen keuze. Zo heeft iedere school in 2015 een analyse van de kenmerken van haar leerlingenpopulatie gemaakt. Op basis daarvan is bepaald waar de onderwijsbehoeften van de leerlingen liggen en wat er voor nodig is om deze te realiseren. Dit onderwerp komt steeds in alle managementgesprekken aan bod. Vervolgens heeft het bestuur, samen met vertegenwoordigers uit leerteams en netwerken, in beeld gebracht wat de uitkomsten op bestuursniveau betekenen. Daarna is gekeken welke consequenties dat heeft voor beleidskeuzes en

maatregelen op school- en eventueel op bestuursniveau. De populatie van de scholen van OoAdA is divers, de ouders zijn veelal hoog opgeleid en in snel tempo meer internationaal georiënteerd (internationals). Dit laatste hangt samen met de ontwikkeling van de beroepsbevolking in Amsterdam en de delen van de stad waar de scholen liggen. Het onderwijs afstemmen op deze nieuwe ontwikkelingen krijgt ruim aandacht van het bestuur. De scholen benutten zeker hun kansen in de doelstelling en vormgeving van toekomstgericht onderwijs, waarbij zij oog hebben voor de behoeften van deze nieuwe populatie. Dat het beleid van het bestuur doorwerkt tot in de klas komt overtuigend naar voren in de verificatieonderzoeken. Mooie voorbeelden zijn gezien van onderzoekend leren met aandacht voor metacognitieve vaardigheden en tweetalig onderwijs, bijvoorbeeld bij de kleuters en in de gymles.

In het schooljaar 2016-2017 is in het kader van 'de basis op orde' het thema Ondersteuning en begeleiding bestuursbreed in beeld gebracht. Zowel op schoolniveau als op bestuursniveau zijn de uitkomsten gerapporteerd en besproken en zijn vervolgstappen gezet. Meerdere taken liggen nu bij het netwerk van interne begeleiders en de werkgroep kwaliteit. Deze werkwijze betekent niet alleen dat de verantwoordelijkheden gedeeld zijn, maar biedt tevens kansen voor professionalisering door het delen van kennis. Zo is het gebruik van een nieuw instrument voor toetsanalyse door één van de scholen inmiddels bijna bestuursbreed in gebruik. Hieruit blijkt dat evaluatie en verbetering op bestuursniveau ook in een netwerk hand in hand kan gaan met professionalisering door het leren van en met elkaar. Bijkomend effect van dit schooloverstijgend werken is de stimulerende kwaliteitsimpuls voor individuele scholen.

In de jaarlijkse kwaliteitszorgcyclus van het bestuur vormen in het najaar de managementgesprekken op de scholen het startpunt. De scholen hebben de ambities uit het Strategisch Beleidsplan uitgewerkt in hun schoolplan en preciseren deze vervolgens in het jaarplan. De bestuurders gaan samen met de beleidsadviseurs met directie, team en leerlingen in gesprek en bezoeken enkele lessen. Opvallende zaken uit het jaarverslag en het jaarplan komen aan de orde en de school kiest een eigen onderwerp om te bespreken. De resultaten van deze dag koppelt het bestuur terug aan het team. In de verslaglegging staan de doelen en de afspraken die in een volgend monitorgesprek aan de orde komen. De intensiteit van de monitoring hangt samen met de geconstateerde kwaliteit en de context van de school. Mooi zichtbaar was bij de terugkoppeling van de verificatiebezoeken dat de bestuurders en beleidsadviseurs en de teams elkaar (goed) kennen en veelal 'dezelfde taal' spreken.

Het bestuur is goed op de hoogte van de kwaliteit op de scholen

Het bestuur heeft via de kwaliteitszorgcyclus goed zicht op de gang van zaken en de schoolontwikkeling op de scholen. Informatie krijgt

het bestuur allereerst via managementgesprekken, schoolbezoeken en monitoring. Vervolgens door zelf te participeren in werkgroepen en leerteams. Ook door het bijwonen van een netwerkbijeenkomst, bijvoorbeeld bewegingsonderwijs, stelt het bestuur zich op de hoogte.

Mogelijkheden tot verdere ontwikkeling van de kwaliteitszorg

Binnen de verschillende niveaus en op meerdere plaatsen in de organisatie denkt men na over uitbreiding van de cyclus van kwaliteitszorg met audits of zelfevaluatie. Deze oriëntatie is nog gaande en daarom heeft het bestuur bewust geen onderzoeken naar goede scholen voorgesteld. Voor OOAdA mag een goede school 'geen incidenteel gebeuren zijn', want goede kwaliteit is het resultaat van gerichte sturing, benutting van talent en kwaliteitsdoelen, die de school waarmaakt en borgt. Het bepalen van kwaliteitscriteria boven de basiskwaliteit en bedenken hoe de school op een valide wijze aantoont dat zij aan die criteria voldoet, biedt kansen voor het bestuur. OOAdA geeft ruimte aan (concept)scholen om zich te profileren. Wij menen dat het bepalen van schoolspecifieke doelen en het benoemen van de beoogde vaardigheden van leerlingen, kunnen bijdragen aan kwaliteitsverhoging van het onderwijs.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

Sturen op 'een lerende dynamiek'

De kwaliteitscultuur beoordelen we eveneens als goed. Zoals eerder gezegd, verwacht het bestuur van alle medewerkers 'een continue drive om te ontwikkelen' en stuurt op een 'lerende dynamiek'. Tijdens de gesprekken, bij de schoolbezoeken en gedurende de bijgewoonde inspiratiesessie hebben wij ervaren dat die attitude sterk aanwezig is. Veel betrokkenen benoemen ook met trots dat 'OOAdA-gevoel'. Die veranderingsgezindheid werkt verbindend en zorgt er mede voor dat betrokkenen elkaar steeds meer gaan en blijven opzoeken. Het bestuur stuurt hier op en zoekt ook naar nieuwe vormen van professionalisering. Via een digitaal platform en een app kan iedereen snel zien welke expertise en materialen er binnen het bestuur aanwezig zijn. Personeelsleden kunnen elkaar opzoeken via het recent gestarte MOVE. Dit is een beweging van en voor leraren. De beweging faciliteert ontmoetingen tussen leraren van de verschillende OOAdAscholen. Iedere school heeft een ambassadeur die weet wat er leeft en nodig is binnen de eigen school en dit communiceert met het bestuur. Ook via de sociale media zijn er inmiddels initiatieven tot stand gekomen.

Professionaliteit op alle niveaus in de organisatie

Opvallend is dat alle gesprekspartners, elk op eigen wijze, motivatie laten zien om bij te dragen aan de vormgeving of voorwaarden voor goed onderwijs. Zo heeft de raad van toezicht een transparant kader

gemaakt om de bestuurders te beoordelen, maar heeft ook een zelfevaluatie afgenomen. De gmr heeft naast het werken aan de eigen deskundigheidsbevordering ook een symposium over de 21ste-eeuwse vaardigheden georganiseerd voor ouders. In de scholen uit die 'drive' zich op verschillende manieren. Dat kan door de lat hoog te leggen en goed te analyseren wat leerlingen nodig hebben, maar ook door innovatie en buiten de gebaande paden te treden en onderzoekend leren vorm te geven.

Het bestuur werkt volgens de code Goed Bestuur. Onze gesprekspartners geven aan dat zij goed geïnformeerd worden door het bestuur. Verder zijn de bestuurders en de stafmedewerkers toegankelijk en denken mee. De leden van de raad van toezicht bezoeken alle scholen en laten zich door het veld informeren.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen (KA3)?

Jaarverslagen zijn compleet, transparant en goed leesbaar
Bij OOadA zijn transparantie en het afleggen van verantwoording pijlers van goed bestuur. Verantwoording aan de overheid doet het bestuur hoofdzakelijk via het jaarverslag. De jaarverslagen zijn zeer toegankelijk, goed leesbaar en geven een compleet beeld van de ambities en de bereikte resultaten. Drie jaar op rij heeft dit bestuur de prijs voor het beste bestuursjaarverslag in het primair onderwijs gewonnen. De jury meent dat 'het verslag alle ingrediënten bevat om tot een goed gesprek te komen met zowel de interne en externe stakeholders'. De raad van toezicht geeft aan dat het bestuur de opmerkingen en tips van de jury ter harte heeft genomen en ieder jaar het verslag aanpast om de horizontale en verticale verantwoording te verbeteren. Zo is onder andere gelet op een heldere schrijfwijze en een duidelijke grafische vormgeving.

Het bestuur heeft richtlijnen opgesteld voor de verantwoording van de scholen in het jaarverslag. Tijdens de schoolbezoeken bespreekt het bestuur het jaarverslag met de directie. Om de verschillen in kwaliteit van de jaarverslagen tussen de scholen te verkleinen, kunnen scholen ook meer van elkaar leren. Zo kan het bestuur meer bekendheid geven aan de goede voorbeelden. Ook de informatie die scholen geven op de website scholenopdekaart.nl loopt nu nog uiteen.

Zowel de raad van toezicht als de gmr geven in het gesprek aan dat zij over het algemeen volledig en tijdig informatie krijgen en een open dialoog met het bestuur voeren, elk vanuit de eigen rol. Beide organen zijn niet alleen kritisch ten opzichte van het bestuur maar ook ten opzichte van zichzelf. Daarom blijven zij zich scholen om op ambitieuze wijze hun taken te vervullen. Zij vinden dat zij daadwerkelijk betrokken zijn bij beleidsontwikkeling en ruimte krijgen

van het bestuur voor initiatieven. De organisatie van de tegenspraak vindt plaats via tal van overleggen en bijeenkomsten. Beide organen zijn op de hoogte van de onderwijsontwikkelingen in de scholen. Zo nodig gaan zij zelf kijken op de scholen om een helder beeld van de doelen en de praktische uitwerking daarvan te krijgen. De gmr is kritisch en neemt eigen initiatieven om punten te agenderen of een bijeenkomst te organiseren zoals de ouderavond over de 21ste-eeuwse vaardigheden.

De gmr geeft aan dat het bestuur professioneel en integer handelt. Ondanks meningsverschillen zullen de verschillende rollen die de leden (ouder, teamlid) hebben altijd gescheiden zijn in de omgang met het bestuur. Mede daardoor is de dialoog professioneel en kan ook een gmr 'eigenwijs' (een van de kernwaarden van OOadA) handelen door eigen bijeenkomsten te organiseren met de andere gmr-en van de openbare besturen die in de federatie van het openbaar onderwijs in Amsterdam zitten.

Het bestuur participeert actief in het Breed Bestuurlijk Overleg Amsterdam, de federatie openbaar primair onderwijs Amsterdam, de PO-raad en het samenwerkingsverband passend onderwijs. Daarnaast onderhoudt het bestuur goede contacten met het voortgezet onderwijs, de welzijnsorganisaties en diverse andere organisaties in Amsterdam. Regelmatig neemt het bestuur initiatieven gericht op verbetering van het onderwijs zoals het verbeteren van de doorgaande lijn tussen het primair en voortgezet onderwijs.

2.2 Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het kwaliteitsgebied Financieel beheer op de beoordeling van de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid. De standaarden financiële continuïteit en rechtmatigheid zijn beide beoordeeld als 'voldoende'. Het financieel beheer is dan ook beoordeeld als 'voldoende'.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van het bestuur uit de jaarverslaggeving over de afgelopen en de toekomstige drie

jaren afgezet tegen de signaleringswaarden ('indicatie') die wij gebruiken in onze jaarlijkse risicodetectie.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	2,02	1,75	1,58	1,52	1,52	1,57
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,62	0,58	0,52	0,51	0,51	0,51
Weerstandsvermogen	< 5%	21,3%	18,0%	18,5%	17,7%	18,0%	17,9%
Huisvestingsratio	> 10%	8,7%	10,3%	8,7%	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	-2,4%	-2,3%	1,1%	-0,9%	0,2%	-0,1%

Wij beoordelen de financiële continuïteit als 'voldoende'. Zoals blijkt uit de tabel is er immers geen sprake van waarden die wijzen op een mogelijk financieel risico voor de continuïteit van het onderwijs op de korte of middellange termijn. In ons onderzoek vonden wij geen belangrijke informatie die strijdig is met dat beeld.

Wel wijzen wij op het volgende aandachtspunt: in de meerjarenbegroting die is opgenomen in de continuïteitsparagraaf van het jaarverslag zijn bij een aantal posten grote toe- of afnames niet nader toegelicht of onderbouwd. Het bestuur heeft aangegeven dat deze meerjarenbegroting correspondeert met het financieel beleidsplan 2017-2020, waarin wel een uitvoerige cijfermatige toelichting is gegeven. Aangezien het jaarverslag het belangrijkste verantwoordingsdocument van het bestuur is richting de stakeholders, zou het goed zijn als ook nadere toelichtingen op grote toe- of afnames in de meerjarenbegroting worden opgenomen. Dit vergroot het inzicht in de totstandkoming en onderbouwing van de meerjarenbegroting.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel informeren wij bij besturen naar aspecten van doelmatigheid en gaan daarover zo nodig het gesprek aan. Bij OOadA kwam het volgende onderwerp aan de orde:

Toezicht op doelmatige aanwending van rijksmiddelen

Volgens artikel 17c, lid 1c, van de WPO is het de wettelijke taak van het bevoegd gezag om onafhankelijk en deugdelijk intern toezicht mogelijk te maken. Bevoegdheden die hij moet beleggen bij de intern toezichthouder (ook wel de Raad van Toezicht) zijn dan onder meer, dat deze toe moet (kunnen) zien op de financiële doelmatigheid. De

intern toezichthouder legt verantwoording af over de uitoefening van zijn bevoegdheden in het bestuursverslag. Deze verantwoording hebben wij niet aangetroffen in het bestuursverslag over 2016. Wij verzoeken de intern toezichthouder aandacht te besteden aan de doelmatigheid van de besteding en de verantwoording van zijn toezicht daarop in de bestuursverslagen vanaf 2017. Omdat dit aspect van het interne toezicht op dit moment sectorbreed nog in ontwikkeling is, vinden wij het vooralsnog niet gepast om naast dit verzoek ook een expliciete herstelopdracht te geven.

Financiële rechtmatigheid

We hebben de financiële rechtmatigheid voor OoAdA als ‘voldoende’ beoordeeld. Ons oordeel bij deze standaard gaat enerzijds uit van de bevindingen van de instellingsaccountants uit het eerstelijnstoezicht op de financiën van het onderwijs. Anderzijds speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van financiële rechtmatigheid. Beide aspecten leiden gezamenlijk tot een gewogen oordeel. In het onderzoek bij OoAdA hebben zich aan ons geen gegevens voorgedaan die een positieve waardering van de financiële rechtmatigheid in de weg staan.

3. Resultaten verificatieonderzoek

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten van de verificatieonderzoeken op vijf scholen van OOAdA.

3.1 Basisschool Merkelbach

We voerden het verificatieonderzoek uit op de Merkelbachschool op 9 januari 2018. De standaard Aanbod werd geselecteerd omdat de school nadrukkelijk kiest voor een breed aanbod dat aansluit bij de leerlingenpopulatie en de visie van de school. Van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg zijn de standaarden Kwaliteitszorg en Kwaliteitscultuur onderzocht. In dit hoofdstuk leest u de conclusie van onze bevindingen en de oordelen op de genoemde standaarden met een korte toelichting.

Conclusie

We hebben twee van de onderzochte standaarden (Aanbod en Kwaliteitscultuur) als goed beoordeeld, een als voldoende (Kwaliteitszorg). De koers die het bestuur in overleg met de directeur heeft uitgezet voor de schoolontwikkeling wordt zichtbaar in de ontwikkelactiviteiten van de Merkelbach en de kwaliteit volgt de kaders van het bestuur voor de kwaliteitszorg en professionalisering. Het bestuur is nauw betrokken bij de ontwikkelingen in de school en er is intensief overleg met de schooldirectie.

Vier jaar geleden zette de Merkelbach een verbetertraject in met de invoering van een schoolbreed aanbod van Engels en de invoering van nieuwe ict-toepassingen. Onder leiding van de nieuwe directeur is de school een nieuwe fase in de ontwikkeling ingegaan. Kern van de inhoudelijke ontwikkeling vormt het verder uitgewerkte schoolprofiel met nadruk op onderzoekend leren en wereldburgerschap. Daarbij wil het team uitdrukkelijk rekening houden met de grote diversiteit en de internationale afkomst van de leerlingen en hun ouders. Om hieraan invulling te kunnen geven is het team zich verder gaan professionaliseren en dat heeft ook in de schoolorganisatie gevolgen gehad, bijvoorbeeld in een toegespitste taakverdeling.

De school mikt op degelijk onderwijs, met oog voor de diversiteit van de leerlingen en hun ouders. Dit leidt tot een breed en rijk aanbod en dat verzorgt het team binnen een veilig pedagogisch klimaat. Doel daarbij is om de leerlingen toe te rusten om te leren leren en eigenaar te worden van hun ontwikkeling. Naast degelijk onderwijs op de kernvakken kenmerkt het aanbod zich door heel diverse leeractiviteiten zoals schoolbrede projectweken.

De directeur heeft gewerkt aan een verbetering van de kwaliteitszorg, door de kwaliteit van evaluaties en analyses te bevorderen en

*Het
schoolprofiel
legt de
nadruk op
onderzoekend
leren, ict en
wereldburgerschap*

verbeteringen planmatig aan te pakken en daarover intern en extern transparant te communiceren. Daarmee is nu een stevige kwaliteitscyclus ontstaan. De aandacht voor de contacten met de ouders vormt daarvan een belangrijk onderdeel.

In de nu ontstane schoolcultuur is als gevolg van deze ontwikkelingen een groot kwaliteitsbewustzijn aanwezig bij het team. Daarbij valt de hoge gevoeligheid voor nieuwe ideeën en initiatieven en de lage drempel om deze te gaan uitproberen op. De schoolleiding moedigt experimenten met nieuwe vormen van leren aan. Een belangrijke vaardigheid die leraren ontwikkelen is het vermogen om ideeën van leerlingen (of ouders) en ervaringen uit levensechte situaties te vertalen naar het onderwijs en vervolgens te begeleiden en te verantwoorden. De nadruk op onderzoekend (samen) leren, die in het aanbod tot uiting komt, wordt ook gespiegeld in de manier waarop het team professioneel samenwerkt.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			

Degelijk aanbod en veel ruimte voor cultuur en (wereld)burgerschap

De school kiest voor een degelijk aanbod op de kernvakken in combinatie met een uitdagend en rijk aanbod dat leerlingen toerust op 21ste-eeuws wereldburgerschap. Ze wil hen naast een voldoende beheersing van de basisvakken ook de noodzakelijke vaardigheden bijbrengen. Dat laatste is belangrijk om ze te laten kennismaken en in interactie te brengen met de maatschappij en bovendien ook om een eigen identiteit te vormen. Het team ontwikkelt dit aanbod verder door de leerlingen te begeleiden bij de verkenning van cultuur en maatschappij, middels een breed scala aan gastlessen en museum- en bedrijfsbezoeken, met veel inbreng van de ouders en in interactie met de buurt.

Bij de kernvakken maakt de school gebruik van methoden. In een verbetertraject gericht op de hoofdvakken wordt ondermeer het rekenonderwijs geactualiseerd. Naar aanleiding van een analyse met een nieuw instrument is het traject ingezet met een aangepast rooster van de rekenlessen, zodat schoolbreed alle groepen tegelijk met rekenen aan het werk zijn. Daarnaast hebben de leraren afspraken gemaakt om de inhoud beter op elkaar af te stemmen. Tenslotte heeft het team een digitale rekenmethode in gebruik, en de verbetreactiviteiten zijn er nu op gericht om de analyse mogelijkheden van die software beter in te zetten. De school investeerde ook in bijscholing hiervoor.

Op andere vormingsgebieden heeft de doorgaande lijn van Engels zijn beslag gevonden. Tevens zijn of worden de leraren geschoold in de

Een uitdagend, rijk en degelijk aanbod, waarin het team de leerlingen begeleidt bij de verkenning van cultuur en maatschappij

gekozen sociaal-emotionele aanpak. Deze is gericht op het creëren van een stimulerend pedagogisch klimaat en het aanleren van sociale vaardigheden door leerlingen. De school heeft een eigen vakleerkracht bewegingsonderwijs.

Voor de komende periode is de uitbouw van schoolbreed Engels naar internationalisering voorzien, dat gebeurt op basis van een beleidsplan. De uitwerking van onderzoekend leren vindt onder meer plaats in de projectweken, drie maal per jaar voor alle groepen. Dit gebeurt in de middagen, terwijl de ochtenden gereserveerd zijn voor de kernvakken. Thema's uit natuur en milieueducatie stonden vorig jaar centraal in de projecten. Zo is er nu een initiatief Urban Farming gestart en doet groep 8 een onderzoek naar de circulaire economie. Na het vaststellen van de leerdoelen en activiteiten heeft het team nu de methode Wereldoriëntatie losgelaten en ingeruild voor individueel maatwerk en projecten.

Op alle vlakken werkt de school aan verdere ontwikkeling van het aanbod. Dat is niet alleen het stimuleren van nieuwe activiteiten, maar ook verdieping en ook integratie van het bestaande aanbod. Het Taalbeleidsplan is onlangs opnieuw vastgesteld en bevat nu ook Engels. Zo bevat het Bewegingsonderwijs elementen van rekenen en wiskunde en van taal. In de bovenbouw voeren leerlingen gesprekken in het kader van 'Discussiëren kun je leren', in het Engels. Van een zeer uitgebreid aanbod aan naschoolse activiteiten heeft de school besloten deze voor alle leerlingen standaard uit te gaan voeren.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			✓

Kwaliteitszorg is op orde en zorgt voor een duidelijke basis van de schoolontwikkeling

Een belangrijke bijdrage aan de schoolontwikkeling is de nadruk op de analyse van de resultaten. Daarmee wordt ook één van de uitgangspunten van het bestuur zichtbaar, namelijk dat de basis op orde moet zijn en dat de scholen passend onderwijs vormgeven. Het team heeft daar scholing en coaching voor gehad en er zijn volgsystemen en toetsen ingevoerd.

De cyclische werkwijze werpt vruchten af. Gebaseerd op het voorwerk van een themawerkgroep van (interne) deskundigen en meewerkende collega's komt planmatig onderwijsbeleid tot stand. Omdat er veel aandacht is voor de kwaliteit van het (ontwikkel- en invoerings)proces breidt het bewustzijn voor de kwaliteit zich ook uit bij de dagelijkse werkzaamheden van de leraren. De structureel ingeplande evaluaties

De goede kwaliteitscultuur stuurt de school in de richting van een lerende organisatie

zorgen ervoor dat goed zicht ontstaat op de effectiviteit en dit draagt bij tot de borging van verbeteringen.

Dit schooljaar heeft het team afgesproken om wekelijks de vorderingen van iedere leerling te analyseren. Dit gebeurt met behulp van een nieuw volgsysteem en moet de inzet vormen voor een vernieuwde praktijk van evalueren, zonder groepsplannen. Het uiteindelijke doel is om te komen tot begeleiding en onderwijs op maat van iedere leerling, op basis van een dagelijkse evaluatie.

De kwaliteitscultuur is een integraal onderdeel van de schoolcultuur
De kwaliteitscultuur op de Merkelbach is goed. Dit baseren we op de eigen doelen die de school gesteld heeft en de volgende bevindingen. Op de Merkelbach gaat het team zelf ook uit van onderzoekend leren. Geheel volgens de kaders van het bestuur ziet het managementteam via een personeelsgesprekkencyclus toe op de kwaliteitsstandaarden en progressie bij leraarvaardigheden. Zo ligt er bijvoorbeeld de eis dat iedere leraar die op de school werkt, Engels op het niveau van B2 beheerst of gaat beheersen.

Bij het ontwikkelen van nieuw beleid hanteert de directie een ontwikkelingscyclus, die ertoe leidt dat alle leraren actief meedenken en mee-ontwikkelen, waardoor begrip en draagvlak bij het team ontstaat. Dit ontwikkelmodel van de school spiegelt dat van het bestuur. Het gaat allereerst uit van wederzijds vertrouwen en professionaliteit. Daar hoort ook bij dat medewerkers hun verantwoordelijkheid nemen en zich over hun activiteiten en keuzen verantwoorden. Tevens is er veel aandacht voor de specifieke talenten, ervaringen en wensen van de leraren en ruimte voor initiatieven en dit betreft ook de ideeën en inbreng van de ouders.

Op de Merkelbach geven de leraren tevens aan dat MOVE, het bestuursbreed platform voor professionalisering, hen inspireert en uitwisseling met andere scholen en contacten met collega's en andere scholen bevordert.

Naast eigenheden weerspiegelt de identiteit van de Merkelbach dan ook het 'OoadA-gevoel' en vertoont de school veel eigenschappen van een lerende organisatie.

3.2 Basisschool Nicolaas Maes

Het verificatieonderzoek aan de Nicolaas Maes vond plaats op 14 december 2017. Hierbij hebben we de standaard Aanbod geselecteerd, omdat de school bewust kiest voor een breed aanbod afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Op deze school hebben we tevens twee standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg onderzocht, te weten Kwaliteitscultuur en Verantwoording en dialoog. In dit hoofdstuk leest u na de conclusie de oordelen op de genoemde standaarden en een korte toelichting.

Conclusie

We hebben de standaarden Aanbod en Kwaliteitscultuur als goed en de standaard Verantwoording en dialoog als voldoende beoordeeld. Het uitgangspunt van het bestuur dat op alle scholen de basis op orde is, hebben wij ook op de Nicolaas Maes geverifieerd. Dit blijkt hier ook zeker het geval. Daarnaast werd duidelijk dat de huidige directie de school aanstuurt vanuit het idee van focus hebben en houden.

De invoering van verschillende werkgroepen en de manier van werken met elkaar zorgen voor zichtbare betrokkenheid en eigenaarschap bij de teamleden.

Op de Nicolaas Maes staat onderzoekend leren steeds meer centraal. Het aanbod van zaakvakken, 21ste-eeuwse vaardigheden en burgerschap, in combinatie met de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen heeft nu door de hele school zijn intrede gedaan. Het is voor ons inzichtelijk dat de school haar leerlingen een zeer breed, uitdagend aanbod biedt waarbij de onderwijsbehoefte en het niveau van de leerling centraal staan. De ontwikkeling waar de school zich in bevindt, zorgt ervoor dat zij soms wat naar binnen gericht werkt. Het blijft een uitdaging om ook ouders en overige betrokkenen bij het onderwijs en de ontwikkelingen binnen de school te betrekken.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			<i>se</i>

Onderzoekend leren als placemat voor breed en toekomstgericht aanbod

De leraren hebben het aanbod voor de cognitieve vakken zichtbaar afgestemd op de leerlingenpopulatie. Dit hebben zij gedaan omdat het niveau van de leerlingen op de Nicolaas Maes hoog ligt. Op basis van uitgebreide analyses van resultaten kijken de leraren welk niveau past bij de middenmoot van hun groep. Om dit goed te kunnen doen heeft de school allereerst de kenmerken van haar leerlingen in beeld gebracht om vervolgens per groep en per vakgebied te bepalen op welk niveau de leraren de basisinstructie geven. Voor twee vakgebieden (rekenen en spelling) heeft de school haar eigen streefdoelen inmiddels al bepaald. In de loop van het huidige schooljaar zal het team ook voor de andere vakken de eigen ambities bepalen.

Naast het brede cognitieve aanbod, waaronder Engels vanaf de onderbouw, uitgebreid leesaanbod en het werken met tablets heeft het team van de Nicolaas Maes zich verder ontwikkeld op het gebied

van onderzoekend leren. Sinds dit schooljaar werken de leraren in elke groep middels narratieven aan de zaakvakken gecombineerd met de 21ste-eeuwse vaardigheden. De sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen speelt een belangrijke rol in deze aanpak, evenals burgerschapsvorming. De leraren delen de leerlingen bij het onderzoekend leren in heterogene groepen en houden daarbij rekening met verschillen in leerstijl en talent. Dit betekent onder meer dat leerlingen leren omgaan met kinderen die niet direct in hun vriendengroepje hoeven te zitten. De school zorgt voor extra begeleiding van het groepsproces door een leraar die tevens psychotherapeut is. De leerlingen leren samen te werken, eigen vragen te stellen en zelfbedacht onderzoek uit te voeren. Hierbij stimuleert de leraar dat zij hun presentatievaardigheden ontplooiën en gebruik leren maken van de verschillende informatiebronnen die er voor handen zijn.

Tijdens de lesbezoeken ervaren wij dat leerlingen eigen initiatief mogen tonen en dat zij dit ook vanuit eigen beweegredenen doen. Een leerling liet bijvoorbeeld weten dat je steeds nieuwsgieriger wordt van deze manier van werken. De betrokkenheid en het enthousiasme over de werkwijze onder de leerlingen komt tijdens de gesprekken met hen duidelijk naar voren.

Op de Nicolaas Maes is 'keuzevakken' een begrip. Ouders geven dan drie aaneensluitende woensdagen les aan de kinderen. Dit doen zij vanuit hun eigen vakgebied, interesse of talent. Zowel ouders als leraren zijn hierover zeer te spreken.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>se</i>
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Van en met elkaar leren staat centraal

De school heeft een periode van directiewisselingen achter de rug. De huidige interimdirecteur heeft voor focus op de visie gezorgd en duidelijkheid gebracht over de gewenste ontwikkelingen in de school. Zo blijkt tijdens de gesprekken die wij hebben gevoerd dat alle leraren eigen leerdoelen verwoorden, zowel op het eigen professionele vlak als op het niveau van de werkgroep waar ze deel van uit maken. Deze doelen zijn duidelijk en concreet geformuleerd en worden gedeeld binnen het team. Op die manier kun je ook echt met en van elkaar leren. Dat aan de voorwaarde van veiligheid en een transparante manier van werken met elkaar voldaan moet zijn, spreekt haast voor zich. Deze integere en transparante cultuur blijkt ook uit de manier waarop de school omgaat met het bespreken van de behaalde resultaten.

Dit gebeurt vanuit gezamenlijkheid en gedeeld eigenaarschap.

Op verschillende scholen van dit bestuur hebben wij eenzelfde manier van met elkaar werken gezien. Zo krijgt het team van de Nicolaas Maes ruimte en vertrouwen om binnen de eigen rol een bijdrage te leveren aan het onderwijs. De leraren krijgen ruimte om zich eigenaar te voelen van verbetering, waarbij een belangrijk gegeven is dat iedereen eigenaarschap ervaart.

Het bestuur werkt vanuit het doel 'de basis op orde'. Dit is voor de school het startpunt voor verdere schoolontwikkeling van het onderzoekend leren. Zo is ook op de Nicolaas Maes duidelijk de visie van het bestuur op het gebied van kwaliteitszorg en professionalisering terug te zien.

Teamleden geven ook op de Nicolaas Maes aan dat MOVE, het bestuursbreed ontmoeten van elkaar en kennis delen met elkaar, steeds meer een plek krijgt. Op het digitale platform stellen leraren elkaar vragen of informeren elkaar of ze bezoeken andere scholen van het bestuur. Ook hier komt het met en van elkaar leren duidelijk naar voren. Het is mooi om te zien dat het dus zowel scholenoverstijgend plaatsvindt als binnen de school. Het bestuur zorgt ervoor dat hun kijk op hoe kennis te delen en jezelf te ontwikkelen tussen de scholen onderling plaatsvindt en biedt de scholen zo ook de gelegenheid om binnen de school een professionele cultuur te genereren.

De school betreft ouders steeds meer mee bij de schoolontwikkeling

De school is in de wijk bekend als een fijne, goede school. De school communiceert met haar ouders onder meer via de maandelijkse nieuwsbrieven. Daarnaast is er aan het begin van elk schooljaar een ouderavond. Deze is druk bezocht. De ouders/verzorgers krijgen dan van de leraren informatie over wat het komende schooljaar in de groepen te gebeuren staat. Daarnaast biedt het jaarplan een helder inzicht in zaken waar de school dit jaar aan werkt.

Ouders geven aan dat sinds de komst van de interim-directeur zij weer meer op de hoogte worden gehouden van hetgeen op school speelt. De visie van de school is voor hen echter nog niet geheel duidelijk. Ook geven de ouders tijdens het gesprek aan dat zij wel weten dat er studiedagen zijn voor het team, maar niet wat het effect van deze dagen op het onderwijs is.

3.3 Theo Thijssenschool

Het verificatieonderzoek aan de Theo Thijssenschool vond plaats op 11 december 2017. Hierbij hebben we de standaard Aanbod geselecteerd omdat de school bewust kiest voor een breed aanbod waarvoor ze eigen doelen stelt. Tevens hebben we twee standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie onderzocht, te weten Kwaliteitscultuur en Verantwoording en dialoog. In dit

hoofdstuk leest u na de conclusie de oordelen op de genoemde standaarden en een korte toelichting.

Conclusie

We hebben de drie onderzochte standaarden als goed beoordeeld. Het uitgangspunt van het bestuur dat op alle scholen de basis op orde is, hebben wij ook op de Theo Thijssenschool geverifieerd. Het hele team onderschrijft dit uitgangspunt. Daarnaast is de door het bestuur verwachte 'drive om de kwaliteit continu te verbeteren' duidelijk aanwezig bij het team'.

De verandering in het onderwijsconcept van werken in heterogene groepen naar homogene groepen, waarbij onderzoekend leren nog wel groepsdoorbroken plaats vindt, krijgt op professionele wijze vorm. Het team laat kwaliteitsbewustzijn zien en stelt het belang van de leerlingen voorop. De school communiceert over dit ontwikkelproces helder naar derden en stimuleert daarover een actieve dialoog. De school kiest bewust voor een breed en toekomstgericht aanbod waarin zij burgerschap integreert en waarvoor ze eigen doelen stelt en eigen leerlijnen ontwikkelt.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			

Betekenisvol, breed aanbod dat gericht is op de toekomst

De school richt zich op de totale ontwikkeling van haar leerlingen en dat is goed terug te zien in het aanbod. Naast een actueel aanbod voor de kernvakken, krijgt ook de sociaal-emotionele ontwikkeling en de creatieve ontwikkeling ruime aandacht. De doelen voor sociale integratie en democratisch burgerschap zijn verweven door het hele curriculum.

De Theo Thijssenschool kent haar populatie en evalueert met grote regelmaat of het aanbod nog past bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Omdat het niveau hoog ligt, kijkt de leraar op basis van uitgebreide analyse van resultaten, welk niveau past bij de middenmoot en past zo nodig het basisniveau hierop aan. De school spreekt van 'oprollen van de methode en leerlijnen 1/2' en zorgt voor verdieping en verrijking voor de hele groep. Daarnaast is er beleid voor meer- en hoogbegaafde leerlingen om het aanbod ook voor deze leerlingen aan te passen en uitdagend te houden.

De school geeft op haar eigen wijze invulling aan het beleid van het bestuur om het onderwijs toekomstgericht in te vullen. Onderdelen van wereldoriëntatie biedt de school drie uur per week thematisch en groepsdoorbroken aan. Voor de leerlingen betekent dit dat ze in die tijd met meerdere leerlingen in wisselende groepen samenwerken

en een eigen inbreng hebben. In deze lessen geeft de school het onderzoekend leren vorm. Hierbij biedt de leraar enige basale kennis aan (gebaseerd op de kerndoelen wereldoriëntatie en burgerschap), maar leren leerlingen vervolgens om zelf vragen te stellen en eigen onderzoek uit te voeren. Leren samenwerken met andere leerlingen, het gebruik van diverse informatiebronnen en presentatievormen zijn eveneens belangrijke doelen. De school ontwikkelt ook leerlijnen digitale vaardigheden, mediawijsheid en informatieverwerking om vorm te geven aan de implementatie van de 21ste-eeuwse vaardigheden. Tijdens deze lessen is te zien dat leerlingen enthousiast en hard werken aan hun eigen 'project' en zij vertellen dat ze meer van het gekozen onderwerp willen weten.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA2 Kwaliteitscultuur			
KA3 Verantwoording en dialoog			

Goede verbetercultuur vanuit gedeelde waarden

Na een periode van directiewisselingen heeft de nieuwe directeur samen met het team de visie op het onderwijs vernieuwd. Verandering en verbetering van het onderwijs is voor het team onlosmakelijk verbonden met de maatschappelijke ontwikkelingen en de professionele groei van het team. Maar een wezenlijk uitgangspunt dat hierbij niet ter discussie staat, is de pedagogische visie: het kind voorop en ook de wijze waarop leraren, leerlingen en ouders met elkaar omgaan behouden. Uit de gevoerde gesprekken met ouders, leerlingen en team en uit de sfeer in de school is een grote betrokkenheid bij elkaar merkbaar. Belangrijke waarden die iedereen koestert zijn zorg voor elkaar, kunnen zijn wie je bent, samen delen van gevoelens van vreugde maar ook van rouw en aandacht voor diversiteit. Deze waarden liggen ten grondslag aan het handelen van het team en de omgang met elkaar. In feite is dat de identiteit van de school en deze inspireert het team bij het vorm geven aan het onderwijs.

In de aansturing hebben de directie, de bouwcoördinatoren, intern begeleiders en expertgroepen elk een eigen rol. Zij dragen bij aan het initiëren, vormgeven, implementeren en evalueren van verbeteringen van het onderwijs. Hiermee zijn de leraren eigenaar van de resultaten van verbetering. Vanuit het doel 'de basis op orde' richt de schoolontwikkeling, en daarbij de professionalisering van het team, zich op de eigen gestelde doelen waarvan onderzoekend leren het speerpunt is. Kennis delen met elkaar of het verwerven van nieuwe expertise vindt op diverse wijzen plaats. Teamscholing, leren van de eigen experts, inhuren van deskundigen of zelf een opleiding volgen zijn gemeengoed. Teamleden geven ook aan dat MOVE, het

Leraren zijn eigenaar van de resultaten van verbetering.

Het jaarverslag van de school is transparant en van hoge kwaliteit.

bestuursbreed ontmoeten van elkaar en kennis delen met elkaar, daarbij ook een belangrijke plek krijgt. Op het digitale platform stellen leraren elkaar vragen of informeren elkaar of ze bezoeken andere scholen van het bestuur.

Andere kenmerken van dit team, die bijdragen aan de goede kwaliteit van de verbetercultuur, zijn onder andere: permanent willen verbeteren om de basis op orde te blijven houden, kritisch zijn ten opzichte van het eigen handelen, leren van goede voorbeelden. Tegelijkertijd zijn de teamleden open naar elkaar over gemaakte fouten en zet de school sterk in op de begeleiding van en zorg voor de (nieuwe) leraren.

Transparantie en volledigheid in de verantwoording, waardoor dialoog ook écht mogelijk is.

Het jaarverslag van de school is transparant en van hoge kwaliteit. Duidelijk verwoordt en verantwoordt de school dat de basis op orde is. Vervolgens benoemt de school haar verbeterdoelen en geeft aan in welke mate deze zijn bereikt. De school is duidelijk over de behaalde successen. Tegelijkertijd geeft ze ook op een open wijze aan welke hindernissen er waren en wat dat voor gevolgen heeft gehad voor de realisatie van de gestelde doelen. Mooi is dat de school bij de verantwoording van de implementatie van het thematisch onderwijs tevens de relatie legt met de uitkomsten van de lesobservaties van de leraren en de gehouden (tussen)evaluaties. Zo maakt de school inzichtelijk waar de leraren het volgend jaar gericht aan gaan werken om uiteindelijk de gestelde doelen te behalen. Omdat de school ambitieus is, legt ze bij een aantal indicatoren uit de kijkwijzer de lat weer hoger. Gedurende het jaar betreft de school de ouders en de medezeggenschapsraad bij de onderwijskundige ontwikkeling. Via nieuwsbrieven en ouderavonden betreft ze de ouders bij de verbeteronderwerpen. De mr is goed geïnformeerd en kan daardoor actief de dialoog voeren. Met andere betrokkenen (ketenpartners en organisaties in de buurt) heeft de school regelmatig overleg. Hierdoor kan de school ook echt een buurtschool zijn en ontstaat er wisselwerking met die organisaties. Een mooi voorbeeld is de tentoonstelling in het Jordaan museum. Leerlingen hebben daarvoor foto's over de Jordaan gemaakt.

3.4 Basisschool Oostelijke Eilanden

We voerden het verificatieonderzoek op de basisschool Oostelijke Eilanden uit op 18 december 2017. De standaard Aanbod werd geselecteerd omdat de school bewust kiest voor een rijk aanbod vanuit de eigen ontwikkelingsgerichte doelen. We hebben eveneens de standaard Kwaliteitscultuur van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg onderzocht. In dit hoofdstuk leest u de conclusie van onze bevindingen en de oordelen op de genoemde standaarden met een korte toelichting.

*De school
neemt de
waarden van
ontwikkelingsgericht
onderwijs
opnieuw als
uitgangspunt*

Conclusie

We hebben beide onderzochte standaarden, net als bij het onderzoek in mei 2017, als goed beoordeeld. We zien dat de stimulans van het bestuur en de facilitering van het onderzoekend leren op de Oostelijke Eilanden zichtbaar is in de schoolontwikkeling.

De school heeft drie jaar geleden haar visie herijkt. Vanuit de waarden en werkwijze van ontwikkelingsgericht onderwijs werkt het team nu aan onderwijs waarin het overbrengen van 21ste-eeuwse vaardigheden aan de leerlingen centraal staat. Dit resulteert in een breed en rijk aanbod met doelen en leerlijnen voor culturele en maatschappelijke vaardigheden.

Onder de nieuwe directeur heeft de school de slag gemaakt naar een stevige kwaliteitscultuur die voldoet aan de eisen die het bestuur daaraan stelt. Dit komt tot uiting in de visie, de organisatie en tal van ontwikkelings- en professionaliseringsactiviteiten. De nadruk op onderzoekend samen leren die in het aanbod aan de leerlingen al tot uiting komt, wordt ook gespiegeld in de manier waarop het team professioneel samenwerkt.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			

Rijk aanbod dat gericht is op de zone van de naaste ontwikkeling

De school beschikt over een degelijk en rijk aanbod van goede kwaliteit. Dit aanbod is gestructureerd in negen leergebieden en negen specifieke kennis- en vaardigheidsgebieden. Uitgangspunt hiervoor is dat de school haar leerlingen wil helpen drie houdingen te bereiken die voorwaardelijk zijn voor leren en leren leren en leiden tot een brede ontwikkeling: emotionele vrijheid en nieuwsgierigheid in combinatie met zelfvertrouwen.

Basisschool Oostelijke Eilanden is een buurtschool en verzorgt onderwijs voor een diverse leerlingpopulatie. Ze evalueert regelmatig of het aanbod nog past bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het uitgangspunt van het bestuur dat de basis op orde moet zijn komt naar voren in de degelijkheid van het aanbod, het methodisch aanbod voldoet dan ook aan de kerndoelen. Daarbij wordt aandacht besteed aan de aansluiting tussen voor- en vroegschoolse educatie en ondersteuning door bijvoorbeeld (extra) taalonderwijs.

Het team verzorgt een actueel aanbod voor de kernvakken, en richt zich daarbij op het bereiken van resultaten die passen bij de leerlingpopulatie en dus boven het landelijk gemiddelde liggen. Er is veel aandacht voor uitdaging in een leerlijn voor meer- en

*Veel
aandacht
voor de
sociaal-
emotionele,
maatschappelijke,
creatieve en
culturele
ontwikkeling*

hoogbegaafde leerlingen. Die wordt niet alleen ingezet in de Day-a-weekschool, maar steeds meer geïntegreerd in reguliere onderwijsactiviteiten.

De school herzielt het aanbod nu door dit meer te richten op 21ste-eeuwse vaardigheden en door middel van onderzoekend leren als aspecten die een logische plek binnen het ontwikkelingsgericht onderwijs krijgen. Daarbij hoort dat de leraren leerlingen begeleiden om haalbare onderzoeksvragen te formuleren. Eén van de ontwikkeldoelen dit jaar is de experimentele leerlijn 'programmeervaardigheden en computerdenken' in de onder- en middenbouw. In de bovenbouw wordt het onderdeel mediabegrip/mediawijsheid vormgegeven.

Met de grote rol die is weggelegd voor samenwerken oefenen leerlingen in burgerschapsvaardigheden en door het onderzoeken en presenteren stimuleert de school creativiteit en expressie.

Het onderzoekend leren vindt ook plaats in de vorm van projectonderwijs, aan de hand van thema's. Deze werkvorm wordt enkele malen per week in de middagen ingeroosterd voor alle groepen van de school. Tijdens deze lessen wordt zichtbaar dat leerlingen enthousiast (samen)werken aan hun project en de presentatie daarvan aan de medeleerlingen en de ouders.

Een ontwikkelpunt hierbij is wel dat de school de doelen zij voor deze vormingsgebieden wil bereiken met leerlingen scherper kan formuleren en daardoor evalueren.

Het werken met portfolio's van leerlingen heeft een vaste plaats ingenomen in het curriculum en in de terugkoppeling naar leerlingen en hun ouders.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA2 Kwaliteitscultuur			

Herijkte visie en gezamenlijk elan kenmerken de kwaliteitscultuur

De kwaliteitscultuur op de Oostelijke Eilanden is goed. De volgende bevindingen dragen aan deze conclusie bij.

Onder de nieuwe directeur heeft het team de visie op ontwikkelingsgericht onderwijs herijkt en is sinds twee jaar bezig met een uitwerking daarvan. Voorwaardelijk daarvoor zijn een goed pedagogisch klimaat, openheid, authenticiteit, onderling vertrouwen en professionalisering op alle niveaus.

De visie van het team en de wijze waarop die uitgewerkt wordt, vormen onderdelen van de stevige identiteit van de school. Deze

*Het team is
zeer
betrokken bij
de ingezette
vernieuwingen*

kenmerkt ook de communicatie met de leerlingen en hun ouders. Vanuit het uitgangspunt dat het bestuur heeft geformuleerd dat 'de basis op orde' moet zijn, richt de schoolontwikkeling, en daarbij de professionalisering van het team, zich op de eigen gestelde doelen met ontwikkelingsgericht onderwijs als speerpunt.

Bij de schoolontwikkeling en de zorg voor kwaliteit wordt ook hier de door het bestuur voorgestane koers zichtbaar. Enerzijds is er veel ruimte voor schooleigen ontwikkeling, anderszijds voortdurende professionalisering en initiatieven die vanuit de eigen verantwoordelijkheid worden opgepakt, bij het initiëren, vormgeven, implementeren en evalueren van verbeteringen van het onderwijs. Daarbij hebben de directie, de bouwcoördinatoren en de intern begeleiders een eigen heldere rol. Het kernteam zet een duidelijke koers in en geeft de teamleden richting en ondersteuning en ook ruimte om daarin de eigen verantwoordelijkheid te nemen. Volgens het bestuurlijk kader wordt dit getoetst via een cyclus van personeelsgesprekken en rapporteert en verantwoordt de directie de bereikte resultaten en de eigen gestelde schooldoelen aan het bestuur.

De verbeteringen richten zich op de integratie van 21ste-eeuwse vaardigheden in het leerplan. De drie kernwaarden van de school: aandacht voor relatie, voor autonomie en voor competentie, liggen ten grondslag aan het professioneel handelen en communiceren van de leraren en de omgang met leerlingen en ouders. Bij het samen ontwerpen en vormgeven van het aanbod wordt uitgegaan van de zeven principes die de basis vormen voor het ontwikkelingsgericht onderwijs. Het team is zeer betrokken en er is een groot draagvlak voor de ingezette vernieuwingen. Leraren krijgen in de gezamenlijke trajecten de kans hun eigen talenten te gebruiken en leerwensen te volgen en de school geeft nieuwe leraren gerichte ondersteuning.

Er is veel aandacht voor professionalisering. Kennis delen met elkaar of het verwerven van nieuwe expertise vindt op verschillende manieren plaats. Het kernteam van bouwcoördinatoren en intern begeleiders volgt een intensieve 'Kartrekkersscholing' en ook het team als geheel volgt scholing en krijgt begeleiding van externe deskundigen. Leraren noemen ook schoolbezoeken aan zusterscholen als belangrijk en waarderen de activiteiten van het bestuurlijk platform MOVE als positief.

3.5 Kindercampus Zuidas

Op 9 januari 2018 hebben we een uitgebreid onderzoek uitgevoerd op Kindercampus Zuidas, omdat deze nieuwe school nog niet eerder door ons is onderzocht. Tevens zijn de uitkomsten van dit onderzoek gebruikt ter verificatie van het beleid van het bestuur. Bij dit onderzoek hebben wij de volgende standaarden beoordeeld; Aanbod,

Zicht op ontwikkeling, Didactisch handelen, (Extra) ondersteuning, Samenwerking, Veiligheid, Pedagogisch klimaat, Resultaten, Kwaliteitszorg, Kwaliteitscultuur en Verantwoording en dialoog. In dit hoofdstuk leest u na de conclusie de oordelen op de genoemde standaarden en geven wij een korte toelichting.

Conclusie

We hebben alle elf onderzochte standaarden als voldoende beoordeeld. Dat betekent dat op Kindercampus de basiskwaliteit op orde is. Vanuit deze basis, die op bepaalde punten, waaronder zicht op ontwikkeling, sterker is dan andere, dient nu verder gewerkt te worden. De school heeft als doel om zich tot een Integraal Kindcentrum (IKC) te ontwikkelen. In de nu vier jaar dat de school hiermee aan de slag is gegaan, heeft het behoorlijk wat tegenslag gekend. De komst van de nieuwe directeur zorgt weer voor een duidelijke koers. Er is een start gemaakt met het neerzetten van de visie van de school. Deze visie zal nu verder geconcretiseerd moeten worden. Het team gaat dat met behulp van onderzoeksvragen dit schooljaar aanpakken.

Onderwijsproces	V		
	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking		•	

Het aanbod sluit grotendeels aan bij de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie

Het team van Kindercampus heeft goed voor ogen wat de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie zijn en heeft het aanbod hierop afgestemd. Zo krijgen op Kindercampus de leerlingen vanaf groep 1 Engels aangeboden omdat een groot deel van de kinderen thuis Engels spreekt. De school oriënteert zich daarnaast op de mogelijkheden om het aanbod in Engels uit te breiden. Zo hebben wij tijdens ons bezoek gezien dat ook tijdens de gymles de leerlingen Engels aangeboden krijgen.

Verder hebben wij gezien dat het team zowel op groeps- als op schoolniveau de resultaten analyseert. Daar waar ze tegenvallen onderneemt het actie. Zo is er extra aandacht voor het woordenschatonderwijs.

Voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben werkt de school met behulp van het leerlab. Hier krijgen leerlingen extra werk aangeboden en doen moeilijkere spelletjes. Ook kunnen de hoogbegaafde

*Pedagogisch
sterke leraren*

*Leeromgeving
in
ontwikkeling*

leerlingen deelnemen aan de Day a week school. Het valt ons op dat er wel aanbod is voor de slimmere leerling, echter een schoolbrede ontwikkellijn voor uitdagend aanbod ontbreekt nog. Ook voor leerlingen die net even wat meer begeleiding nodig hebben, is er aanbod op Kindercampus. Zo is er bijvoorbeeld De Kleine Klas waar leerlingen onder begeleiding werken aan een ander aanbod dat gericht is op versterking van de executieve functies.

Zoals gezegd heeft de school als doel een IKC te ontwikkelen. Het streven daarbij is om te gaan werken vanuit doorlopende ontwikkellijnen, dus vanaf de start van het kind op het kinderdagverblijf tot en met groep 8. Aan deze ontwikkeling werkt een ontwikkelteam (meer hierover bij kwaliteitszorgen en ambitie). Daarnaast wil het team thematisch werken de school inbrengen, waarin ook de zaakvakken opgenomen worden. Met dit thematisch werken gaat de school na de voorjaarsvakantie 2018 in enkele groepen van start. Na de meivakantie 2018 zal IKC-breed thematisch gewerkt gaan worden op Kindercampus. Hierbij verantwoordt de school zich ook over de kerndoelen voor de zaakvakken. Deze komen momenteel beperkt aan bod en de school geeft aan nog zoekende te zijn naar een passend aanbod hiervoor. De school kan ook nog een stap maken in het vormgeven van toekomstgericht onderwijs. Het plan is dat de 21ste-eeuwse vaardigheden een plek zullen krijgen binnen deze thematische aanpak.

Onderwijsplannen als leidraad voor zicht op ontwikkeling

Ook op het gebied van zicht op ontwikkeling is te zien dat de school werkt aan de doorgaande lijn vanaf de start van het kind op het kinderdagverblijf tot aan groep 8. Het ontwikkelteam 'Doorlopende ontwikkellijnen en portfolio's' speelt daarbij een centrale rol. De leraren volgen de ontwikkeling van hun leerlingen aan de hand van een leerlingvolgsysteem. Daarnaast heeft de school onlangs onderwijsplannen ontwikkelt die voor de leraren leidraad zijn bij het gedifferentieerd werken in de groep. De inhoudelijk sterke intern begeleider stuurt deze ontwikkeling aan en begeleidt leraren bij het afstemmen van hun onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Vanuit analyses komen tot acties en deze vervolgens evalueren om te zien of de actie daadwerkelijk tot verbetering heeft geleid, is een proces dat nog aandacht verdient. Tijdens de gesprekken kwam naar voren dat ook op dit vlak de intern begeleider al stappen aan het maken is met het team. Voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, op Kindercampus is een duidelijke ondersteuningsstructuur neergezet. De school betreft hier de ouders intensief bij.

Didactisch handelen kan schoolbreed eenduidiger

Het didactisch handelen hebben wij als voldoende beoordeeld. De leraren zijn pedagogisch sterk. We hebben mooie lessen gezien waarin leraren gedifferentieerd werken. Uit de gesprekken kwam naar voren

dat de doorgaande lijn, waar het gaat om aanpak en manier van onderwijzen, niet duidelijk is. Dit brengt met zich mee dat er voornamelijk leerkrachtafhankelijk wordt gewerkt. Om te komen tot een meer eenduidige werkwijze gaan leraren meer samenwerken, bijvoorbeeld in de kleuterbouw samen thema's voorbereiden en evalueren. De ontwikkeling ligt dan ook met name bij het met en van elkaar leren, elkaars talenten benutten voor de hele schoolorganisatie en niet alleen de focus op je eigen groep.

De hoofddoelstelling is het vormen van een IKC en die hangt nauw samen met samenwerken met de partners. De directeur is in haar dagelijkse praktijk continu bezig de lijntjes tussen alle organisaties die betrokken zijn bij de vorming van een IKC kort te houden. De samenwerking die er momenteel al is, komt duidelijk naar voren in de ontwikkelteams, waarin zowel pedagogisch medewerkers als leraren zitting hebben. Op die manier werkt de organisatie onder meer samen aan doorlopende ontwikkellijnen. Tijdens het bezoek bleek wel dat het nog steeds een zoektocht is om tot een duidelijke samensmelting te komen. Verder is ook voor de leeromgeving een ontwikkelteam opgezet. Bij de kinderopvang is deze al meer afgestemd op de ontwikkeling van de kinderen. De school wil de betekenisvolle en uitdagende leeromgeving doortrekken in de hele school. Dit is nodig om ook de leeromgeving aan te laten sluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen en bij de ambitie van de school.

 Schoolklimaat	V			
	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat			•	

Veiligheid voldoende en fijne sfeer in de school

Tijdens het bezoek blijkt dat de school betreffende de zorg voor veiligheid op alle aspecten aan de wet voldoet. Voor de school is het een uitdaging om alle organisaties die van het gebouw gebruik maken te houden aan de afspraken over veiligheid, die schoolbreed zijn vastgelegd.

Tijdens het gesprek met de leerlingen komt duidelijk naar voren dat zij zich veilig voelen op school en in de groep. De afgenomen monitor over de veiligheidsbeleving bevestigt dit beeld. Aandachtspunt is het overblijven. De school en ook het bestuur zijn op de hoogte van de problematiek en werken aan verbetering. Daarnaast werkt het team met een sociaal veiligheidsplan.

Kindercampus is gehuisvest in een prachtig gebouw dat, zodra je binnenkomt, je een fijn gevoel geeft.

Tijdens de groepsbezoeken hebben we ervaren dat de leraren

pedagogisch sterk zijn. Op Kindercampus zit een zeer diverse leerlingenpopulatie, die gevisualiseerd is op de grote wereldkaart in de hal. Om ervoor te zorgen dat iedereen er kan en mag zijn, stelt elke groep eigen groepsregels op en gelden er duidelijke schoolafspraken. Ook besteedt de school aandacht aan de verschillende feesten die de verschillende culturen op school met zich meebrengen.

Onderwijsresultaten	V			
	O	K	V	G
OR1 Resultaten			•	

Resultaten nog wisselvallig

De onderwijsresultaten van de Kindercampus liggen voor 2017 boven de wettelijk gestelde ondergrens, de twee jaren daarvoor lagen deze eronder. Aan het team de taak ervoor te zorgen dat het inzicht heeft in de onderwijsbehoeften van de leerlingen om zodoende het aanbod hierop te kunnen afstemmen. Daarbij is het stellen van ambitieuze doelen van belang. Tijdens ons bezoek hebben wij hierover met de school gesproken en gezien dat de school met behulp van een instrument haar resultaten beter analyseert. Daarmee kan de school meer afstemmen op de middenmoot en haar doelen hoger stellen.

Kwaliteitszorg en ambitie	V		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Kwaliteitszorg; een kort lijntje tussen school en bestuur

Zoals eerder gezegd is de basis ook bij de kwaliteitszorg op orde. Het valt op dat de beleidslijn, die het bestuur heeft uitgezet voor de kwaliteitszorg, ook op Kindercampus terug te zien is. Het bestuur is nauw betrokken bij alle ontwikkelingen in de school en volgt de school nauwlettend, waarbij het bestuur regelmatig overleg heeft met de directeur van de school.

De school heeft twee routes waarop zij zich aan het ontwikkelen is, de organisatorische lijn (IKC-vorming) en de onderwijsinhoudelijke lijn. Beide lijnen zijn binnen een schoolorganisatie nauw met elkaar verbonden. Aan de school nu de taak dat de leerlingen geen hinder ondervinden van de organisatorische ontwikkeling. Een uitdagende zoektocht waarbij steeds meer met elkaar (peuteropvang, tussen- en naschoolse opvang als ook de school) gekeken wordt wat deze

organisaties nu echt met elkaar willen, hoe zij dat vorm willen gaan geven, vast willen leggen en borgen.

De cultuur van het bestuur: het ontwikkelen van jezelf en je talenten, is terug te zien bij Kindercampus. Er is in het team veel expertise aanwezig, leraren ontwikkelen zichzelf actief en nemen deze ontwikkeling mee hun groep in. De stap naar het echte met en van elkaar leren is op de Kindercampus nog niet gezet. Een duidelijk doel kan hier helpend bij zijn. Wat willen wij als Kindercampus met onze leerlingen en hoe bespreken we met elkaar wat we willen, zijn vragen die kunnen helpen om tot concretisering van dit doel te komen. Het zou mooi zijn als het team elkaar hier uiteindelijk op kan bevragen en op kan aanspreken.

Het MOVE-programma dat het bestuur heeft opgezet en waarvan ook op Kindercampus een ambassadeur werkzaam is, is bij iedereen van de school bekend. Bijna alle leraren die wij hebben gesproken volgen online wat er gebeurt en wat het aanbod is. Zij geven aan dat er echter op schoolniveau nog genoeg uitdaging op hen ligt te wachten, dat zij zich liever eerst intern willen focussen op professionalisering dan extern. Wat ons bij het gesprek met de leraren is opgevallen, is hoe positief zij over hun bestuur praten. Zij laten weten trots te zijn op alle mogelijkheden die het bestuur biedt om jezelf te professionaliseren. Ook het personeelsfestival noemen zij als iets waar ze trots op zijn. Een prachtig voorbeeld van met en van elkaar leren.

Een ander mooi voorbeeld van professionalisering en samenwerking zien we terug in de ontwikkelteams die er sinds dit schooljaar zijn. De kinderopvang en de school ontmoeten elkaar in twee van de drie ontwikkelteams en werken gezamenlijk aan de doorgaande ontwikkellijn en de leeromgeving. Daarbij is bij elk ontwikkelteam een expert betrokken.

Het bestuur heeft duidelijke afspraken gemaakt met zijn scholen over de verantwoording. Zo ook met Kindercampus. Dit houdt onder meer in dat het schoolplan, jaarplan, jaarverslag en het ondersteuningsprofiel in een managementgesprek met het bestuur worden besproken. Via klassenbezoeken door het bestuur en diverse gesprekken die gevoerd worden, verantwoordt de school zich aan het bestuur over haar onderwijs.

Ook met de ouders onderhoudt de school korte lijntjes. Zo ontvangen ouders elke twee weken een digitale nieuwsbrief waarin zij op de hoogte worden gehouden van alledaagse schoolzaken. Tijdens het oudergesprek laten de ouders ons weten tevreden te zijn over de school. Zowel wat betreft het fijne schoolgebouw en de sfeer die er in de school hangt als met het onderwijs dat gegeven wordt. Ouders laten ook weten dat het lijkt alsof het hogere ideaal mist. Ze zien dat het team zoekende is naar signatuur en visie. Voor een startende

school met de historie die Kindercampus heeft doorgemaakt, hebben zij hier vooralsnog begrip voor. Het is nu wel tijd om door te pakken en hier een concrete invulling aan te gaan geven.

Een IKC-raad waarin de medezeggenschapsraad van school en de ouderraad van de kinderopvang samen zitting in nemen is een ontwikkeling die volgens de directie over ongeveer twee jaar gerealiseerd zal zijn.

Daarnaast onderhoudt de school goede contacten met externe aanbieders van tussen- en naschoolse opvang om een eigentijds naschools aanbod te kunnen bieden, dat past bij de ambities van Kindercampus.

4. Reactie van het bestuur

Het bestuur van de Stichting Openbaar Onderwijs aan de Amstel heeft kennisgenomen van de bevindingen van de inspecteurs.

Allereerst willen wij opmerken het nieuwe inspectietoezicht als inspirerend te hebben ervaren. Het biedt, in vergelijking tot het voorgaande toezichtsmodel, meer ruimte om de uitwerking van eigen keuzes en ambities te tonen. Anderzijds worden wel degelijk specifieke kwaliteitseisen gesteld. Een combinatie dus van ruimte bieden en voorwaarden stellen.

Een andere, in onze ogen positieve verandering, is de mogelijkheid voor de inspecteurs zich ook op minder conventionele wijze te laten informeren. Zo heeft de inspectie kennis genomen van een filmverslag van het door OOAdA georganiseerde onderwijsfestival en heeft men een inspiratiesessie bezocht. Deze activiteiten hebben, naast het bestuursgesprek en de verificatiebezoeken, zeker bijgedragen aan het verkrijgen van een afgewogen beeld van onze organisatie.

De inspecteurs hebben de drie standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en Ambitie als GOED beoordeeld. Wij zijn daar heel trots op. Wij hebben kwaliteit altijd gezien als belangrijkste pijler en de inspectie heeft de verschillende aspecten ervan in samenhang gezien.

De inspecteurs geven aan ervaren te hebben, dat het bestuur van OOAdA transparant, doelgericht, professioneel en toekomstgericht, in nauw overleg met alle geledingen, sturing geeft. Wij zien deze beoordeling als een erkenning van de grote inzet van alle geledingen van de organisatie in de afgelopen 10 jaar. Ook ervaren we het als een bevestiging van de gekozen weg: veel ruimte voor professionele ontwikkeling, maar ook hoge verwachtingen ten aanzien van onderwijskwaliteit, lerende dynamiek, professionele cultuur en bedrijfsmatige aspecten.

We zien de beoordeling als een belangrijke stimulans de verdere ontwikkeling van de scholen van OOAdA voort te zetten op de door ons gekozen wijze. Daarbij nemen we de door de inspectie genoemde aandachtspunten vanzelfsprekend mee.

Ten aanzien van de beoordeling van het financieel beheer willen wij opmerken dat het college van bestuur en de raad van toezicht de op pagina 17/18 gemaakte opmerking over het toezicht op en de verslaglegging van de doelmatige besteding van de middelen, niet onderschrijven.

Viermaal per jaar bespreekt een auditcommissie van de raad van toezicht, conform het toetsingskader, de financiële kwartaalrapportages met het college van bestuur. Eventuele afwijkingen van de realisatie ten opzichte van de begroting en een check op de doelmatigheid, worden besproken. Deze informatie wordt vervolgens gedeeld met de voltallige raad van toezicht. Daarnaast vinden tweemaal per jaar gesprekken plaats over de jaarrekening en de begroting. Tenslotte bespreekt de gehele rvt jaarlijks met de accountant de meerjarenbegroting en de

jaarrekening. Tijdens deze gesprekken is de doelmatige besteding een belangrijk gespreksonderwerp. Naar onze mening biedt deze werkwijze voldoende waarborg voor de raad van toezicht om een reëel beeld te krijgen van de doelmatige besteding. Het college van bestuur zal ervoor zorgdragen dat hierover in een volgend jaarverslag een zinsnede wordt opgenomen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

